

IOAN SCURTU

Istoria românilor de la Carol I

la Nicolae Ceaușescu

Editura **Mica Valahie**
București

***ISTORIA ROMÂNILOR
DE LA CAROL I LA NICOLAE CEAUȘESCU***

ISBN: 978-606-8304-05-2

IOAN SCURTU

**ISTORIA ROMÂNILOR
DE LA CAROL I
LA NICOLAE CEAUȘESCU**

CULEGERE DE STUDII

A stylized logo consisting of the letters 'M' and 'V' intertwined in a decorative, calligraphic font.

MICA VALAHIE

București

2011

Culegere text: Liliana Botez
Tehnoredactare: Ștefan Paraschiv

Director editură: Mariana HEROIU

EDITURA MICA VALAHIE

Tel. 0722.33.99.84, 021-642.51.02

www.micavalahie.ro

micavalahie@yahoo.com

Cuprins

Cuvânt înainte	7
----------------------	---

I ISTORIOGRAFIA

<i>Istoria contemporană în opera lui N. Iorga</i>	9
<i>Evoluția istoriografiei românești în a doua jumătate a secolului XX.</i>	
<i>Problematica istoriei contemporane</i>	14
<i>Istoriografia românească de după 1989 privind Marea Unire din 1918</i>	32
<i>Un falsificator al istoriei: Ion Mihai Pacepa</i>	41

II EVENIMENTE INTERNE

<i>Anul 1918 în istoria românilor</i>	49
<i>29-30 noiembrie 1938 – asasinarea lui Corneliu Zelea Codreanu</i>	59
<i>Ultimul Congres din istoria PCR (noiembrie 1989)</i>	65
<i>“Lovitura de stat” dată de generalul Stănculescu</i>	70

III INSTITUȚIILE STATULUI

<i>De la Parlamentul lui Carol la Marea Adunare Națională a lui Ceaușescu</i>	80
<i>De la Conducătorul Statului la Prezidiul R.P.R.</i>	87
<i>Armata Română – de la onoruri la strâns recolta și săpat șanțuri</i>	101
<i>Biserica – la cheremul dictaturilor</i>	114

IV MINORITĂȚILE NAȚIONALE

<i>The political-juridical statute of the jews in Romania (1858-2004)</i>	129
<i>Unele considerații privind tensiunile interetnice din iunie-iulie 1940</i>	145

V POLITICA EXTERNĂ. STATUTUL INTERNAȚIONAL AL ROMÂNIEI

<i>Un moment controversat din istoria relațiilor româno-bulgare: vizita lui Aleksander Stamboliiski în România (ianuarie 1921)</i>	150
<i>Românii și Hitler. Eșecul unei “idei fixe”</i>	158
<i>Pozitia lui Hitler a fost decisivă</i>	169
<i>The international statute of Romania (1940-1944)</i>	172
<i>Statutul internațional al României în perioada 23 august 1944 - februarie 1946</i>	188
<i>Romania at the Peace Conference of Paris (1946-1947)</i>	198

VI PERSONALITĂȚI POLITICE

<i>Regele întregirii. Regele controversat. Regele detronat</i>	206
<i>Un om al bisericii în politică: Miron Cristea</i>	214

<i>Constantin Argetoianu – activitatea politică</i>	225
<i>Iuliu Maniu – promotor al democrației românești</i>	236
<i>Petru Groza – după 40 de ani</i>	243
<i>Emil Bodnăraș despre Hrușciiov: “A fost obraznic”</i>	247
<i>Gheorghe Gheorghiu-Dej: “Le-am demonstrat că Biroul nostru Politic este un organism puternic”</i>	254
<i>Gorbachev's attempts at solving the crisis of socialism</i>	265
<i>Ultimul schimb de scrisori între Nicolae Ceaușescu și Mihail Gorbaciiov</i>	272

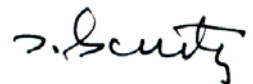
Cuvânt înainte

*Prezentul volum conține 29 studii pe care le-am publicat, în ultimii zece ani, în diferite reviste de istorie. Ca și precedentul volum – intitulat « **Studii de istorie** », apărut în Editura Ars Docendi în 2002 – acestea apar în forma lor originală, pentru ca cititorii să la cunoască fără intervenții ulterioare.*

Cele mai sincere mulțumiri doamnei Mariana Heroiu – directorul Editurii Mica Valahie, precum și colectivului ce a participat la culegerea, tehnoredactarea și publicarea acestei lucrări, care se dovedește a fi o mărturie de viață și profesionalism, la cumpăna între veacuri și milenii.

București
20 noiembrie 2010

Ioan SCURTU

I ISTORIOGRAFIA

ISTORIA CONTEMPORANĂ ÎN OPERA LUI N. IORGA *

Nicolae Iorga – unul dintre cei mai mari istorici ai lumii – a abordat toate perioadele istoriei, începând cu antichitatea și până în anul morții sale, 1940. Istoria contemporană era, pentru Iorga, rodul evoluției omenirii, aceasta neputând fi anihilată de uriașele progrese înregistrate în domeniul tehnic.

În 1940, N. Iorga scria: “Istoria, care se putea crede până acum că este o materie pe lângă celelalte, se învederează din ce în ce mai mult că este o necesitate.

Da, cunoștința ei este o necesitate pentru conștiința umană și pentru chibzuirea împrejurărilor, și pentru tragerea concluziilor, și pentru îndemnuri, și pentru mângâieri”.

Un tot unitar

În concepția lui Iorga, istoria este un tot unitar, care înglobează aspectele cele mai variate și profunde ale activității umane; istoria omenirii se compune din totalitatea istoriilor locale, provinciale, naționale: “Eu când zic istorie, nu înțeleg istoria cutărui oraș, cutărui provincii, stat sau națiune, ci înțeleg istoria în totalitatea ei, cu legăturile ei infinite, care merg de la o latură la alta și trec peste milenii”. În acest spirit, istoria nu se oprea la o dată anume, ci se derula sub ochii contemporanilor, care participau, într-o formă sau alta, la făurirea propriului lor destin.

În ciclul de lecții ținute, în anul universitar 1939-1940, la Academia de Comerț, publicate sub titlul *Îndreptări noi în concepția epocii contemporane*, Iorga aprecia că istoria oferea singurul criteriu valabil pentru aprecierea activității umane: “Istoria aceasta este totuși un mare tribunal în care se judecă popoarele și națiunile”. De aceea, istoricul – considerat a fi “un bătrân al nației sale”, prin cunoașterea evoluției omenirii – avea datoria să cerceteze un vast material documentar, să chibzuiască asupra fiecărui eveniment, pentru a emite aprecieri corecte și a oferi contemporanilor concluzii pline de învățăminte.

Participând activ la viața politică, Iorga i-a cunoscut pe toți actorii istoriei contemporane; cu unii a colaborat, cu alții s-a confruntat sau s-a certat,

---

* “Dosarele istoriei”, nr. 6 (58), 2001